

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0042/2009

27.10.2009

POROČILO

o predlogu Uredbe Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (KOM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

Poročevalka: Tanja Fajon

Oznake postopkov

- * Postopek posvetovanja
večina oddanih glasov
- **I Postopek sodelovanja (prva obravnava)
večina oddanih glasov
- **II Postopek sodelovanja (druga obravnava)
večina oddanih glasov za odobritev skupnega stališča
absolutna večina poslancev Parlamenta za zavrnitev ali
spremembo skupnega stališča
- *** Postopek privolitve
absolutna večina poslancev Parlamenta, razen v primerih,
navedenih v členih 105, 107, 161 in 300 Pogodbe ES in členu 7
Pogodbe EU
- ***I Postopek soodločanja (prva obravnava)
večina oddanih glasov
- ***II Postopek soodločanja (druga obravnava)
večina oddanih glasov za odobritev skupnega stališča
absolutna večina poslancev Parlamenta za zavrnitev ali
spremembo skupnega stališča
- ***III Postopek soodločanja (tretja obravnava)
večina oddanih glasov za odobritev skupnega besedila

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki jo predlaga Komisija.)

Spremembe zakonodajnega besedila

Pri spremembah, ki jih predlaga Parlament, je spremenjeno besedilo označeno s ***kreplem poševnim tiskom***. Pri aktih o spremembi je besedilo, ki povzema obstoječo določbo, ki jo Parlament želi spremeniti, medtem ko je Komisija ni spremenila, označeno s ***kreplem tiskom***. Morebitni izbrisi tovrstnega besedila so označeni z [...]. Besedilo, zapisano v *navadnem poševnem tisku*, označuje tehničnim službam namenjeni del zakonodajnega besedila s predlaganimi popravki, ki se upoštevajo pri pripravi končnega besedila (na primer, očitne napake ali izpustitve v zadevni jezikovni različici). O teh popravkih odločajo pristojne tehnične službe.

VSEBINA

	Stran
OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	5
OBRAZLOŽITEV	12
MNENJE ODBORA ZA ZUNANJE ZADEVE.....	14
POSTOPEK.....	21

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

**o predlogu Uredbe Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve
(KOM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))**

(Postopek posvetovanja)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije (KOM(2009)0366),
 - ob upoštevanju členov 67(1) in 62(2)(b)(i) Pogodbe ES, v skladu s katerima se je Svet posvetoval s Parlamentom (C7-0112/2009),
 - ob upoštevanju člena 55 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter mnenja Odbora za zunanje zadeve (A7–0042/2009),
1. odobri predlog Komisije, kakor je bil spremenjen;
 2. poziva Komisijo, naj ustrezno spremeni svoj predlog v skladu s členom 250(2) Pogodbe ES;
 3. poziva Svet, naj obvesti Parlament, če namerava odstopati od besedila, ki ga je Parlament odobril;
 4. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje s Parlamentom, če namerava bistveno spremeniti predlog Komisije;
 5. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji.

Predlog spremembe 1

Predlog uredbe Sveta – akt o spremembi Uvodna izjava 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(1) Sestava seznamov tretjih držav v prilogah I in II k Uredbi (ES) št. 539/2001 z dne 15. marca 2001 mora in bi morala biti še naprej skladna z merili iz uvodne izjave 5 Uredbe. Nekatere *tretje* države, v zvezi s katerimi so se razmere glede teh

Predlog spremembe

(1) ***Komisija je sedanji dialog o liberalizaciji vizumskega režima začela z regionalnim pristopom in evropsko perspektivo, vanj pa so pod enakimi pogoji in brez diskriminacije vključene države Zahodnega Balkana.***

meril spremenile, bi bilo treba prenesti iz ene priloge v drugo.

Sestava seznamov tretjih držav v prilogah I in II k Uredbi (ES) št. 539/2001 z dne 15. marca 2001 mora in bi morala biti še naprej skladna z merili iz uvodne izjave 5 Uredbe. Nekaterе države **Zahodnega Balkana (Albanija, Bosna in Hercegovina, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Črna gora in Srbija)**, v zvezi s katerimi so se razmere glede teh meril spremenile, bi bilo treba prenesti iz ene priloge v drugo. ***Za vse te države morajo veljati ista merila iz načrtov za liberalizacijo vizumskega režima.***

Predlog spremembe 2

Predlog uredbe – akt o spremembi Uvodna izjava 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(1a) Vse države Zahodnega Balkana, ki izpolnjujejo merila, je treba sprejeti v režim potovanj brez vizumov z začetkom 2010. Državam, ki so sicer dosegle znaten napredek, vendar meril vseeno ne izpolnjujejo v celoti, pa je treba omogočiti enak privilegij takoj, ko bodo izpolnjevale merila iz ustreznih načrtov za liberalizacijo vizumskega režima.

Predlog spremembe 3

Predlog uredbe Sveta – akt o spremembi Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(2) Sporazumi o poenostavitvi vizumskih postopkov s petimi državami Zahodnega Balkana – ***Albanijo, Bosno in Hercegovino, Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črno goro in Srbijo*** – so začeli veljati 1. januarja 2008, kar je bil prvi konkretni korak na poti, določeni v Solunski agendi glede režima

(2) Sporazumi o poenostavitvi vizumskih postopkov s petimi državami Zahodnega Balkana so začeli veljati 1. januarja 2008, kar je bil prvi konkretni korak na poti, določeni v Solunski agendi glede režima potovanj brez vizumov za državljane držav Zahodnega Balkana. Z vsako od teh držav se je leta 2008 začel dialog o liberalizaciji

potovanj brez vizumov za državljane držav Zahodnega Balkana. Z vsako od teh držav se je leta 2008 začel dialog o liberalizaciji vizumskega režima in določeni so bili časovni načrti za liberalizacijo tega režima. Komisija je maja 2009 v svoji oceni izvajanja časovnih načrtov menila, da Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija izpolnjuje vsa merila iz časovnega načrta. Črna gora in Srbija izpolnjujeta večino meril iz svojih časovnih načrtov.

vizumskega režima in določeni so bili časovni načrti za liberalizacijo tega režima. Komisija je maja 2009 v svoji oceni izvajanja časovnih načrtov menila, da Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija izpolnjuje vsa merila iz časovnega načrta. Črna gora in Srbija izpolnjujeta večino meril iz svojih časovnih načrtov. ***Albanija ter Bosna in Hercegovina sta od zadnjega ocenjevanja Komisije maja 2009 dosegli nadaljnji napredek pri večini pomembnejših meril.***

Obrazložitev

Prvi del je posledica sprememb iz predloga spremembe 1. V drugem delu so dodane manjkajoče informacije o dveh državah Zahodnega Balkana, ki sta bili vključeni v dialoge o liberalizaciji vizumskega režima in zlasti v oceno Komisije iz maja 2009. Glede na oceno Komisije sta obe državi dosegli pomemben napredek, bistveno pa sta napredovali med majem in septembrom 2009, kar še ni bilo zabeleženo v predlogu Komisije iz julija 2009.

Predlog spremembe 4

Predlog uredbe Sveta – akt o spremembi Uvodna izjava 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(2a) V spodbudo izvajanju Solunske agende in kot del regionalnega pristopa bi morala Komisija – v mejah svojih pristojnosti in glede na resolucijo varnostnega sveta Združenih narodov 1244 (1999) – začeti dialog o vizumskem režimu s Kosovom, da bi se oblikoval časovni načrt za poenostavitev in liberalizacijo vizumskega režima, podoben načrtom za druge države Zahodnega Balkana.

Predlog spremembe 5

Predlog uredbe – akt o spremembi
Uvodna izjava 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(3a) Z namenom krepitve stabilizacijsko-pridružitvenega procesa bodo potovanja brez vizumov izboljšala udeležbo na skupnem trgu, ki se postopno vzpostavlja z Albanijo, Bosno in Hercegovino, Črno goro in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, ter prispevala k trgovini, inovacijam in rasti.

Obrazložitev

Trenutno sta v veljavi stabilizacijsko-pridružitvena sporazuma z Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo (začetek veljavnosti 1. maja 2004) in Hrvaško (začetek veljavnosti 1. februarja 2005). Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum z Albanijo je bil podpisan junija 2006, začasni sporazum o trgovini in trgovinskih zadevah pa je začel veljati 1. decembra 2006. Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum z Albanijo je sedaj v veljavi od 1. aprila 2009. Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum in začasni sporazum s Črno goro sta bila podpisana 15. oktobra 2007, začasni sporazum pa je začel veljati 1. januarja 2008. Sporazuma z Bosno in Hercegovino sta bila podpisana 16. junija 2008, začasni sporazum pa je začel veljati 1. julija 2008. Sporazuma s Srbijo še nista podpisana, prav tako pa še ni veljavnega začasnega sporazuma.

Predlog spremembe 6

Predlog uredbe – akt o spremembi
Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(4) Zato je treba Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črno goro in Srbijo **[slednji morata do dneva sprejetja te uredbe izpolnjevati vsa merila]** prenesti v Prilogo II k Uredbi (ES) št. 539/2001. Odprava vizumov bi morala veljati le za imetnike biometričnih potnih listov, ki jih izda vsaka od **treh** zadevnih držav.

(4) Zato je treba Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črno goro, Srbijo, **Albanijo ter Bosno in Hercegovino** prenesti v Prilogo II k Uredbi (ES) št. 539/2001. **Za Črno goro in Srbijo se pričakuje, da bosta do datuma sprejetja te uredbe izpolnjevali vsa merila. Za Albanijo ter Bosno in Hercegovino bi morala oprostitev vizumske obveznosti začeti veljati po tem, ko bo Komisija ocenila, da izpolnjujeta vsa merila, določena v ustreznem načrtu za liberalizacijo vizumskega režima, in po**

tem, ko bo to oceno potrdil Svet. Odprava vizumov bi morala veljati le za imetnike biometričnih potnih listov, ki jih izda vsaka od **petih** zadevnih držav.

Obrazložitev

Uvodna izjava je spremenjena zaradi predlogov sprememb 5 in 6, ki spreminjata dejansko besedilo Uredbe (ES) št. 539/2001. Liberalizacija vizumskega režima bo začela veljati, ko bodo izpolnjena vsa merila.

Predlog spremembe 7

Predlog uredbe – akt o spremembi
Uvodna izjava 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(4a) Komisija bi morala nemudoma in najpozneje v začetku leta 2010 predstaviti poročilo o napredku, ki sta ga Albanija ter Bosna in Hercegovina dosegli pri izpolnjevanju meril iz načrta.

Predlog spremembe 8

Predlog uredbe – akt o spremembi
Uvodna izjava 4 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(4b) Kljub napredku Albanije ter Bosne in Hercegovine pri izpolnjevanju ustreznih meril, bi morali pristojni organi teh držav nemudoma sprejeti reforme, potrebne za popolno izpolnjevanje njihovih meril.

Predlog spremembe 9

Predlog uredbe – akt o spremembi
Uvodna izjava 4 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(4c) Pri tem bi morala Komisija pomagati

pristojnim organom v Albaniji in Bosni in Hercegovini.

Predlog spremembe 10

Predlog uredbe – akt o spremembi Uvodna izjava 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(5a) Proces liberalizacije vizumskega režima bi moral služiti kot referenca za opredeljevanje odnosov z vzhodnimi partnericami Evropske unije.

Obrazložitev

V skladu s členom 7 skupne izjave praškega vrhunskega srečanja o vzhodnem partnerstvu si Evropska unija želi doseči popolno liberalizacijo vizumskega režima z vzhodnimi partnerji, pod pogojem, da izpolnjujejo potrebne pogoje.

Predlog spremembe 11

Predlog uredbe Sveta – akt o spremembi

Člen 1 – točka 1 – točka (–a) (novo)

Uredba (ES) št. 539/2001

Priloga I – del I

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(–a) v delu I se navedba Albanije ter Bosne in Hercegovine nadomesti z:

„Albanija (*)

Bosna in Hercegovina (*)

(*) Ime države se črta iz te priloge in se prenese v Prilogo II po tem, ko Komisija oceni, da država izpolnjuje vsa merila iz načrta za liberalizacijo vizumskega režima ter je to v skladu s Pogodbo.“

Predlog spremembe 12

Predlog uredbe Sveta – akt o spremembi

Člen 1 – točka 2

Uredba (ES) št. 539/2001

Priloga II – del 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2) v delu 1 Priloge II se vstavijo naslednje navedbe:

„Nekdanja jugoslovanska republika
Makedonija (*)

Črna gora (*)

Srbija [razen imetnikov srbskih potnih listov, ki jih izda srbski usklajevalni urad (v srbsščini: *Koordinaciona uprava*)] (*)

(*) Oprostitev vizumske obveznosti velja le za imetnike biometričnih potnih listov “.

Predlog spremembe

2) v delu 1 Priloge II se vstavijo naslednje navedbe:

„*Albanija* (*)

Bosna in Hercegovina (*)

Nekdanja jugoslovanska republika
Makedonija (**)

Črna gora (**)

Srbija [razen imetnikov srbskih potnih listov, ki jih izda srbski usklajevalni urad (v srbsščini: *Koordinaciona uprava*)] (**)

(*) *Ime države se prenese v to prilogo iz Priloge I po tem, ko Komisija oceni, da država izpolnjuje vsa merila iz načrta za liberalizacijo vizumskega režima ter je to v skladu s Pogodbo. Oprostitev vizumske obveznosti velja le za imetnike biometričnih potnih listov.*

(**) Oprostitev vizumske obveznosti velja le za imetnike biometričnih potnih listov“.

OBRAZLOŽITEV

Ob razpadu Jugoslavije na začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja države članice današnje Evropske unije niso uspele zagotoviti skupne regionalne politike, ki bi končala krvave vojne. Odgovornost za regijo smo postopoma prevzeli od Američanov, ki so svojo pozornost usmerili na druga krizna žarišča po svetu. Naš cilj je vzpostaviti stabilnost in blaginjo v tej regiji, ki naj bi se pridružila Evropski uniji, vendar se je treba zavedati, da so z izrazom „regija“ mišljeni njeni prebivalci. Ne smemo pozabiti, da smo po razpadu Jugoslavije in krutih vojnah, ki so pustile globoke rane ter več sto tisoč beguncev in migrantov, ki so pobegnili iz regije, priča odraščanju mlade generacije, ki je odrezana od vse bolj povezane in uspešne Unije, ki obdaja regijo. Mladi iz držav Zahodnega Balkana običajno potujejo le znotraj svojih ločenih držav (včasih tudi med njimi) in skoraj nimajo možnosti, da bi vstopili v EU. O Evropejcih vedo toliko kot o Američanih, predvsem zaradi interneta in televizije. EU, ki naj bi postala njihova Unija, ki njihove vlade spodbuja k reformam, ki zanje želi, da bi verjeli v eno evropsko družino, ostaja nekaj abstraktnega. Medtem ko si Unija močno prizadeva za svobodo gibanja, opažamo, da imajo prebivalci te regije danes manj pravic do prostega potovanja kot v času nekdanje Jugoslavije. Ali naše najbližje sosesde, ki so prestali vojne, se borili proti revščini in si nadvse prizadevajo, da bi nam ustregli, resnično želimo pustiti pred zaprtimi vrati? Ne odločamo o njihovih pravicah do dela ali prebivanja, ampak o temeljni pravici bodočih državljanov EU do potovanja v Unijo.

Strategija Unije za regijo je opredeljena v Solunski agendi, ki prebivalcem Zahodnega Balkana zagotavlja evropsko perspektivo, zlasti pa navaja liberalizacijo vizumskega režima. Na začetku leta 2008, pet let po podpisu Solunske agende, je slovensko predsedstvo zadevo umestilo med svoje prednostne naloge, začela pa so se tudi pogajanja. V priloženem obrazložitvenem memorandumu Komisije so predlagane spremembe k Uredbi ES 539/2001 in opisan način izvajanja procesa. Glede na memorandum je vseh pet držav Zahodnega Balkana, ki se pogajajo o liberalizaciji, doseglo pomemben napredek, vendar le tri države lahko pričakujejo liberalizacijo vizumskega režima v prihodnjih mesecih. Bosna in Albanija ne izpolnjujeta vseh pogojev. Tehnična ocena Komisije je pravilna, vendar vemo, da imajo lahko izključno tehnične odločitve zelo močan politični vpliv. Na žalost je v predlogu Komisije tveganje dodatnega razkola v regiji podcenjeno, ta pa ne bi škodoval le regionalnemu sodelovanju, ampak tudi državam samim: Hrvati živijo na Hrvaškem in v Bosni, Srbi v Srbiji in Bosni, Albanci pa v Albaniji, Srbiji in Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji. Z nagrajevanjem le nekaterih držav destabiliziramo regijo ter politično in etnično sestavljanko trgamo na še manjše koščke. Podpiram stališče Komisije, **da ne bi smeli niti znižati dogovorjenih zahtev niti kaznovati najuspešnejših držav zaradi napak tistih, ki zaostajajo**, vendar je mogoč tudi tretji pristop.

Predlogi sprememb iz osnutka poročila omogočajo, da Albanija in Bosna dohitita Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črno goro in Srbijo brez nižanja meril iz časovnih načrtov za liberalizacijo vizumskega režima. **Rešitev je preprosta: oprostitev vizumske obveznosti za vsako od obeh držav začne veljati takoj, ko ta izpolni vsa merila, ki jih je določila Komisija, in sicer brez potrebe po ponovni spremembi Uredbe.** Takšen predlog omogoča, da nobena država ne bo zaostala, hkrati pa ne bomo izgubili dodatnega časa za ponovitev zakonodajnega postopka. Ker bi dodaten čas močno vplival na politične odločitve v obeh državah, je vredno najti prožno zakonodajno rešitev. Državljanom obeh držav bomo

poslali jasno sporočilo – čakamo vas, spodbuditi morate le svojo vlado, da si bo močno prizadevala za odpravo lastnih napak in zamud ter zagotovila enako kakovost kot sosednje države. EU pa dela vse kar je v njeni moči, da bi vam pomagala na tej evropski poti, ne da bi znižala skupne standarde.

Komisija daje prednost rešitvi, po kateri bi obe državi ostali izključeni z belega seznama, dokler ne izpolnita meril, takrat pa bi predložila nove predloge sprememb Uredbe ES 539/2001. Takšen pristop je izrazito tehničen in ustreza zakonodajalcu, vendar pomeni zamudo pri uvrstitvi Albanije in Bosne na beli seznam (v najboljšem primeru za eno leto), medtem ko bodo državljani ostalih treh držav lahko neovirano potovali. Brez časovnega okvira vladi obeh držav nimata prave spodbude za izvajanje reform in odpravo lastnih napak. Menim, da ni treba ponovno opozoriti na politične posledice tega pristopa in na psihološko škodo pri državljanih Bosne in Albanije v odnosu do evropskega povezovanja, ob čemer je treba upoštevati tudi dejstvo, da bi bil iz procesa praktično v celoti izključen le en narod, namreč Bošnjaki (muslimani iz Bosne). Naj spomnim tudi na to, da za državljane dveh držav iz te regije – Hrvaške in moje države Slovenije – ob njuni osamosvojitvi niso bili uvedeni vizumi.

Želela bi poudariti, da umestitev države na beli seznam pod določenimi pogoji ni nikakršna novost ali nenavaden predlog Parlamenta. Pri prejšnji spremembi te uredbe¹ pred tremi leti so bile v prilogo s seznamom držav brez vizumske obveznosti pogojno dodane države, kot so Antigua, Bahami, Barbados, Mauritius, Saint Kitts in Nevis ter Sejšeli. Skrajno neprimerno bi bilo, če podobne priložnosti ne bi dobili tudi Albanija in Bosna, ki sta evropski državi in imata možnosti za članstvo v Evropski uniji. Prepričana sem, da si Albanija in Bosna zaslužita konstruktivni pristop za hitro liberalizacijo vizumskega režima, zlasti ker se liberalizacija odobri šele po izpolnitvi vseh meril Komisije.

Druga tema, ki jo obravnavam v poročilu, je vprašanje Kosova. Kosovo je edini del Zahodnega Balkana, ki je popolnoma izključen iz procesa liberalizacije vizumskega režima, predvidena pa ni niti možnost pogovorov. To je seveda poledica razdvojenosti držav članic glede priznanja njegove neodvisnosti. Četudi razumemo politično večplastnost problema, državljani Kosova ne bi smeli pustiti ujetih v črni luknji, ki je nastala zaradi nesporazumov. Menim, da bi moral Parlament izvajati pritisk na Komisijo in Svet, naj poiščeta rešitev za začetek procesa liberalizacije vizumskega režima, ki bo upoštevala status Kosova v skladu z resolucijo 1244/99 Varnostnega sveta Organizacije združenih narodov in razdvojenost držav članic glede njegove razglasitve neodvisnosti. To ne prejudicira statusa Kosova, spodbudilo pa bo potrebne strukturne reforme.

Mi kot Evropska unija moramo prevzeti politično odgovornost za izvedbo tega procesa. Gre za ljudi v naši neposredni sosesčini, za medčloveške odnose, za kakovost njihovega življenja, tesnejše stike in boljše gospodarsko sodelovanje. Če resnično želimo v Evropsko unijo vključiti vse države Zahodnega Balkana, mora zlasti mlada generacija imeti možnost potovanja v EU, da bi jo lahko spoznala. Predolgo zapiranje vrat samo krepi nacionalizem in pogloblja etnične delitve, ki jih pred vojnami praktično ni bilo.

¹ Uredba Sveta (ES) št. 1932/2006 z 21. decembra 2006.

7.10.2009

MNENJE ODBORA ZA ZUNANJE ZADEVE

za Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

o predlogu Uredbe Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve
(KOM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

Pripravljalnica mnenja: Sarah Ludford

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Evropski parlament – še zlasti Odbor za zunanje zadeve – močno podpira ukinitve vizumskega režima za države Zahodnega Balkana. Sedanji režim je velik korak nazaj za države bivše Jugoslavije, saj so njihovi državljani v času socializma lahko brez vizumov potovali na zahod, za vizume pa morajo – paradoksalno – prositi zdaj.

Vizumski režim je izoliral državljane teh držav. Kljub temu, da so v srcu Evrope, imajo le omejene možnosti za obisk držav Evropske unije. Za številne so nedosegljive celo sosednje države, saj se zaradi strogih pogojev zavračajo njihove prošnje za vizume. Takšne razmere pa so ovira in ravno ljudem, za katere bi radi videli, da bi razvijali stike s sogovorniki v EU (pripadniki civilne družbe, podjetniki in akademiki), to preprečujejo. Še posebej med mladimi ljudmi je presenetljivo visok odstotek tistih, ki nikoli niso imeli možnosti zapustiti svojo državo in odkriti EU, kar poraja občutek izolacije in diskriminacije. Skrajni čas je, da se to spremeni, saj poznavanje EU omogoča boljše razumevanje in tesnejše sodelovanje ter je predpogoj za oblikovanje dobrih in trajnih odnosov. Olajšanje potovanj je v tako v interesu držav Zahodnega Balkana kot EU.

Medtem ko omejitve škodijo običajnim ljudem, pa imajo verjetno le malo vpliva na to, da lahko nemoteno gibanje uživajo nekatere skupine, proti katerim je sistem usmerjen, kot so na primer organizirane kriminalne združbe. Druga sredstva lahko bistveno bolj prispevajo k boju proti organiziranemu kriminalu, nezakoniti trgovini in tihotapljenju, na primer večanje upravnih zmogljivosti, okrepljeno regionalno sodelovanje policije in sodstva pa tudi poostren nadzor na mejah in izboljšanje usposabljanja in prejemkov osebja. Koraki v smeri sprejetja teh ukrepov so bili že storjeni in dali prve oprijemljive rezultate v regiji.

Odbor za zunanje zadeve je nenehno pozival k ukinitvi vizumov. Predlog Evropske komisije

je zato dobrodošel korak v pravo smer. Vseeno bi bilo treba državam, ki so bile izpuščene iz okvira oprostitev vizumov, dovoliti, da se temu pridružijo takoj, ko bodo za to pripravljene. Ne bi smeli dopustiti možnosti, da postanejo še bolj izolirane, medtem ko njihove sosedje uživajo možnost nemotenega potovanja v EU. Seveda morajo biti za to pripravljene in pred sabo imajo še nekaj dela. Komisija pa bi jim morala že sedaj predstaviti to možnost, ki bi jo lahko izkoristile, takoj ko bi izpolnile pogoje iz časovnega načrta, brez odlogov, ki bi jih povzročil proces odločanja v EU.

Albanija ter Bosna in Hercegovina bi morali zato pridobiti ugodnosti brezvizumske ureditve takoj po tem, ko Komisija oceni, da sta izpolnili vsa merila, ki so določena v časovnem načrtu za liberalizacijo vizumskega režima. Kosovo ne bi smelo biti izključeno iz procesa, pri katerem sodelujejo druge države Zahodnega Balkana, in Komisija bi morala takoj začeti dialog o vizumskem režimu in oblikovati časovni načrt za liberalizacijo tega režima.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za zunanje zadeve poziva Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve kot pristojni odbor, da v svoje poročilo vključi naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog uredbe – akt o spremembi

Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(3) Kar zadeva osebe, ki prebivajo na Kosovu v skladu z RVSN 1244/99, in osebe, katerih potrdilo o državljanstvu je bilo izdano z veljavnostjo za ozemlje Kosova v skladu z RVSN 1244/99, bo za zbiranje njihovih vlog za potne liste in izdajanje potnih listov pristojen poseben usklajevalni urad v Beogradu. Vendar pa bi morali biti imetniki srbskih potnih listov, ki jih izda ta posebni usklajevalni urad (v srščini: Koordinaciona uprava), izključeni iz brezvizumskega režima, ki bo vzpostavljen s Srbijo.

Predlog spremembe

(3) Kar zadeva osebe, ki prebivajo na Kosovu v skladu z RVSN 1244/99, in osebe, katerih potrdilo o državljanstvu je bilo izdano z veljavnostjo za ozemlje Kosova v skladu z RVSN 1244/99, bo za zbiranje njihovih vlog za potne liste in izdajanje potnih listov pristojen poseben usklajevalni urad v Beogradu. Vendar pa bi morali biti imetniki srbskih potnih listov, ki jih izda ta posebni usklajevalni urad (v srščini: Koordinaciona uprava), izključeni iz brezvizumskega režima, ki bo vzpostavljen s Srbijo. ***Glede na to, da oblasti v Beogradu obravnavajo mejo med Srbijo in Kosovom kot upravno mejo, kar lahko negativno vpliva na učinkovitost nadzora meddržavne meje, bi morala Komisija od vlade v Beogradu zahtevati, naj na tej meji izvaja enake ukrepe in nadzor, kot jih izvaja na vseh drugih mednarodno priznanih mejah.***

Obrazložitve

Minister za notranje zadeve Republike Srbije in EULEX sta avgusta podpisala protokol o policijskem sodelovanju, ki ga je Komisija zahtevala kot pogoj, da se za Srbijo odpravijo vizumi za EU. Dogovor o sporazumu o carinah še ni bil dosežen. Srbija bi morala na meji s Kosovom – ne glede na njegov status – uporabljati in izvajati enake standarde nadzora, kot jih običajno na drugih mednarodno priznanih mejah.

Predlog spremembe 2

Predlog uredbe – akt o spremembi
Uvodna izjava 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(3a) Z namenom nadaljnjega izvajanja Solunske agende bi morala Komisija začeti dialog o vizumskem režimu s Kosovom, da bi se oblikoval časovni načrt za liberalizacijo vizumskega režima, podoben tistim za druge države Zahodnega Balkana. To ne bi smelo vplivati na pristojnost držav članic kar zadeva priznanje Kosova kot neodvisne države.

Predlog spremembe 3

Predlog uredbe – akt o spremembi
Uvodna izjava 3 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(3b) Z namenom, da se okrepi tudi stabilizacijsko-pridružitveni proces, bodo potovanja brez vizumov izboljšala udeležbo na skupnem trgu, ki se postopoma vzpostavlja z Albanijo, Bosno in Hercegovino, Črno goro in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, ter bodo prispevala k trgovini, inovacijam in rasti.

Obrazložitev

Trenutno sta v veljavi stabilizacijsko-pridružitvena sporazuma z Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo (začetek veljavnosti 1. maja 2004) in s Hrvaško (začetek veljavnosti 1. februarja 2005). Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum z Albanijo je bil podpisan junija 2006, začasni sporazum o trgovini in trgovinskih zadevah pa je začel veljati 1. decembra 2006. Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum in začasni sporazum s Črno goro sta bila podpisana 15. oktobra 2007, začasni sporazum pa je začel veljati 1. januarja 2008. Sporazuma z Bosno in Hercegovino sta bila podpisana 16. junija 2008, začasni sporazum pa je začel veljati 1. julija 2008. Sporazuma s Srbijo še nista podpisana, prav tako pa še ni veljavnega začasnega sporazuma.

Predlog spremembe 4

Predlog uredbe – akt o spremembi Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(4) Zato je treba Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črno goro **in** Srbijo **[slednji morata do dneva sprejetja te uredbe izpolnjevati vsa merila]** prenesti v Prilogo II k Uredbi (ES) št. 539/2001. Odprava vizumov bi morala veljati le za imetnike biometričnih potnih listov, ki jih izda vsaka od **treh** zadevnih držav.

Predlog spremembe

(4) Zato je treba Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črno goro, Srbijo, **Albanijo ter Bosno in Hercegovino** prenesti v Prilogo II k Uredbi (ES) št. 539/2001, **pod pogojem, kar zadeva Črno goro in Srbijo, da ti državi do dneva sprejetja te uredbe izpolnjujeta vsa merila, kar zadeva Albanijo ter Bosno in Hercegovino, pa da oprostitev vizumske obveznosti začne veljati takoj po tem, ko Komisija oceni, da državi izpolnjujeta vsa merila iz časovnega načrta za liberalizacijo vizumskega režima, in ko je obvestilo o tem objavljeno v Uradnem listu Evropske unije. Komisija izvaja ocenjevanje vsak mesec in svoje ocene sporoči Evropskemu parlamentu in Svetu ter zadevnim državam.** Odprava vizumov bi morala veljati le za imetnike biometričnih potnih listov, ki jih izda vsaka od **petih** zadevnih držav.

Predlog spremembe 5

Predlog uredbe – akt o spremembi Člen 1 – točka 1 – točka -a (novo) Uredba (ES) št. 539/2001 Priloga I – del I

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(-a) v delu 1 se navedba Albanije ter Bosne in Hercegovine spremeni:

„Albanija (*)

Bosna in Hercegovina (*)

(*) **Takoj ko Komisija oceni, da zadevna država izpolnjuje vsa merila iz časovnega načrta za liberalizacijo vizumskega režima, in ko je obvestilo**

o tej oceni objavljeno v Uradnem listu Evropske unije, se ime države črta iz te priloge.“

Predlog spremembe 6

Predlog uredbe – akt o spremembi

Člen 1 – točka 2

Uredba (ES) št. 539/2001

Priloga II – del I

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2) v delu 1 Priloge II se vstavijo naslednje navedbe:

„Nekdanja jugoslovanska republika
Makedonija (*)

Črna gora (*)

Srbija [razen imetnikov srbskih potnih listov, ki jih izda srbski usklajevalni urad (v srbsščini: *Koordinaciona uprava*)] (*)

(*) Oprostitev vizumske obveznosti velja le za imetnike biometričnih potnih listov “.

Predlog spremembe

2) v delu 1 Priloge II se vstavijo naslednje navedbe:

~~„Albanija (*) (**)~~

Bosna in Hercegovina (*) (**)

Nekdanja jugoslovanska republika
Makedonija (**)

Črna gora (**)

Srbija [razen imetnikov srbskih potnih listov, ki jih izda srbski usklajevalni urad (v srbsščini: *Koordinaciona uprava*)] (**)

(*) Oprostitev vizumske obveznosti začne veljati takoj po tem, ko Komisija oceni, da zadevna država izpolnjuje vsa merila iz časovnega načrta za liberalizacijo vizumskega režima, in ko je obvestilo o tej oceni objavljeno v Uradnem listu Evropske unije.

(**) Oprostitev vizumske obveznosti velja le za imetnike biometričnih potnih listov“.

POSTOPEK

Naslov	Seznam tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve
Referenčni dokumenti	KOM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS)
Pristojni odbor	LIBE
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	AFET 14.9.2009
Pripravljavec/-ka mnenja Datum imenovanja	Baroness Sarah Ludford 16.9.2009
Obravnava v odboru	29.9.2009 6.10.2009
Datum sprejetja	6.10.2009
Izid končnega glasovanja	+ : 53 - : 8 0 : 7
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Pino Arlacchi, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Heidi Hautala, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Barry Madlener, Mario Mauro, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Andreas Mölzer, María Paloma Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Ioan Mircea Pașcu, Vincent Peillon, Mirosław Piotrowski, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Jacek Saryusz-Wolski, Adrian Severin, Marek Siwiec, Ernst Strasser, Hannes Swoboda, Zoran Thaler, Inese Vaidere, Johannes Cornelis van Baalen, Kristian Vigenin, Graham Watson, Boris Zala
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Elena Băsescu, Emine Bozkurt, Nikolaos Chountis, Marije Cornelissen, Véronique De Keyser, Göran Färm, Lorenzo Fontana, Liisa Jaakonsaari, Elisabeth Jeggle, Baroness Sarah Ludford, Nadezhda Mihaylova, Doris Pack, Vittorio Prodi, Teresa Riera Madurell, Marietje Schaake, Indrek Tarand, Traian Ungureanu, Janusz Władysław Zemke
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Michel Dantin, Tanja Fajon, Georgios Stavrakakis, Manfred Weber

POSTOPEK

Naslov	Seznam tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve		
Referenčni dokumenti	KOM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS)		
Datum posvetovanja z EP	31.7.2009		
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	LIBE 14.9.2009		
Odbori, zaproseni za mnenje Datum razglasitve na zasedanju	AFET 14.9.2009		
Poročevalec/-ka Datum imenovanja	Tanja Fajon 2.9.2009		
Obravnava v odboru	30.9.2009	6.10.2009	19.10.2009
Datum sprejetja	19.10.2009		
Izid končnega glasovanja	+: 45 -: 2 0: 2		
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Jan Philipp Albrecht, Viliya Blinkevičiūtė, Louis Bontes, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Rosario Crocetta, Cornelis de Jong, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Hélène Flautre, Kinga Göncz, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Jeanine Hennis-Plasschaert, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Clemente Mastella, Nuno Melo, Louis Michel, Claude Moraes, Antigoni Papadopolou, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Wim van de Camp, Axel Voss		
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Elena Oana Antonescu, Andrew Henry William Brons, Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Monika Hohlmeier, Stanimir Ilchev, Franziska Keller, Petru Constantin Luhan, Antonio Masip Hidalgo, Mariya Nedelcheva, Michèle Striffler, Cecilia Wikström		
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Ioannis Tsoukalas		